

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Adam Pietrzak (spr.)
Sędziowie :	SSO Elżbieta Marcinkowska SSO Ewa Rusin
Protokolant :	Ewa Ślemp

przy udziale Władysławy Kunickiej-Żurek Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu dnia 6 lutego 2015 roku

sprawy **R. L.**

syna E. i G. z domu C.

urodzonego (...) w Ś.

oskarżonego z art. 177§1kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych H. B., P. B. i J. M.

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 19 września 2014 roku, sygnatura akt II K 622/12

I. uchyla rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa procesowego zawarte w punkcie III części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;

II. w pozostałym zakresie tenże wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżycieli posiłkowych H. B., P. B. i J. M. od ponoszenia kosztów sądowych związanych z wniesieniem ich apelacji zaliczając wydatki w tym zakresie na rachunek Skarbu Państwa.

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z postępowaniem odwoławczym, w tym wymierza 100 złotych opłaty za to postępowanie.

Sygn.akt IV Ka 8/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 września 2014 r. (sygn.akt II K 622/12) Sąd Rejonowy w Świdnicy po rozpoznaniu sprawy R. L. oskarżonego o to, że:

W dniu 21 stycznia 2012 r. w Ś. w woj. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, iż kierując samochodem osobowym m-ki M. o nr rej. (...), zbliżając się do oznakowanego przejścia dla pieszych na ul. (...), nie zachował należytej ostrożności, nie zauważył i nie ustąpił pierwszeństwa prawidłowo przekraczającemu w tym miejscu jezdnię pieszemu A. B., w wyniku czego doprowadził do potrącenia pieszego, powodując u niego obrażenia w postaci krwiaka przymózgowego, złamań łuski prawej kości skroniowej i ciemieniowej, trzonu kręgu C2, wyrostków poprzecznych trzonu L2, kości krzyżowej, lewej i prawej kości łonowej, lewej kości piszczelowej, lewej kości strzałkowej, stłuczenia obu płuc, wstrząśnienia mózgu, które naruszyły czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres powyżej dni siedmiu, tj. o czyn z art. 177§1 kk,

na podstawie art. 66§1 kk i art. 67§1 kk warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu R. L. o czyn opisany w części wstępnej wyroku, tj. o występki z art. 177§1 kk na roczny okres próby.

Na podstawie art. 67§3 kk zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych H. B., P. B. i J. M., uprawnionych solidarnie, nawiązkę w kwocie 7 000 zł (siedem tysięcy złotych).

Zasądził od oskarżonego R. L. na rzecz oskarżycieli posiłkowych H. B., P. B. i J. M., uprawnionych solidarnie, kwotę 1062,72 zł (jeden tysiąc sześćdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt dwa grosze) tytułem poniesionych przez nich kosztów zastępstwa adwokackiego procesowego.

Zwolnił nadto oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w tym opłaty, zaliczając wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżyli pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych i obrońca oskarżonego.

Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych zaskarżył wyrok na podstawie art. 438 pkt 1-3 kpk zarzucając:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść, polegający na błędnym ustaleniu, iż śmierć pokrzywdzonego nie pozostaje w ekwiwalentnym związku przyczynowym ze spowodowanym przez oskarżonego wypadkiem drogowym w sytuacji, gdy pierwotne stanowisko biegłego sądowego z zakresu medycyny sądowej o tym stanowiło, zaś zmiana stanowiska biegłego powinna skutkować powołaniem nowego biegłego sądowego i ponownym przeprowadzeniem opinii specjalistycznej w tym zakresie, jak również polegający na błędnym ustaleniu, iż doznane przez pokrzywdzonego obrażenia nie stanowią co najmniej ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w sytuacji, gdy ich suma wskazuje na powstanie choroby realnie zagrażającą życiu pokrzywdzonego,

a w konsekwencji:

2) naruszenie przepisów postępowania, tj. przepisów art. 2§2 kpk, art. 7 kpk i art. 8§1 kpk, polegające na zaniechaniu przez Sąd Rejonowy kontynuowania postępowania dowodowego w zakresie ustalenia, czy współprzyczyną zgonu pokrzywdzonego był wypadek drogowy spowodowany przez oskarżonego w sytuacji rozbieżnego stanowiska przedstawionego przez biegłego sądowego z zakresu medycyny sądowej co do przyczyny zgonu pokrzywdzonego, co powinno prowadzić do powołania z urzędu nowego biegłego sądowego, którego zadaniem byłoby również ocenienie, czy doznane przez pokrzywdzonego obrażenia stanowią ciężki uszczerbek na zdrowiu w rozumieniu art. 177§2 kk,

a ponadto:

3) naruszenie prawa materialnego, który miał wpływ na jego treść, tj. przepisu art. 46§2 kk, polegający na przyznaniu oskarżycielom posiłkowym nawiazki od oskarżonego w zbyt niskiej wysokości,

oraz:

4) naruszenie przepisów postępowania, tj. przepisów §14 ust.1 i §14 ust.2 pkt 3 i §16 w zw. z §14 ust.7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w zw. z art. 627 kpk w zw. z art. 629 kpk poprzez zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych nieprawidłowej wysokości kosztów zastępstwa prawnego.

Mając na uwadze powyżej wskazane zarzuty wniosł o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji,

Ewentualnie o:

2. zmianę zaskarżonego wyroku:

a) w pkt II poprzez zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych solidarnie kwoty 10.000 zł,

b) w pkt III poprzez zasądzenie od oskarżonego na rzecz każdego z oskarżycieli posiłkowych kwoty po 1.476 zł, łącznie 4.428 zł,

oraz o:

3) zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych kosztów zastępstwa prawnego w toku postępowania apelacyjnego według norm prawem przepisanych.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok na podstawie art. 425§1, 2 i 3 kpk oraz art. 444 kpk w zakresie orzeczenia o nawiązce.

Na podstawie art. 427§2 kpk i art. 438 pkt 4 kpk zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

rażącą niewspółmierność zastosowanego wobec oskarżonego środka karnego w postaci nawiązki w wysokości 7000 n(siedem tysięcy) złotych na co wpływ miało niedostateczne uwzględnienie przez sąd orzekający trudnej sytuacji rodzinnej i majątkowej oskarżonego.

Na podstawie art. 427§1 kpk i art. 437§2 kpk wniosł o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez wymierzenie oskarżonemu nawiązki w znacznie niższej wysokości albo o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy sądowi I instancji celem ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje nie są zasadne (z wyjątkiem zarzutu apelacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych dotyczącego zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych) o czym niżej.

Sąd I instancji zgromadził obszerny materiał dowodowy prawidłowo go ocenił, a wyprowadzone wnioski przekonująco uzasadnił.

Ocena materiału dowodowego zgodna jest z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego.

Obszerny wywód, w którym tenże sąd poddał zgromadzone dowody ocenie pod kątem ich wiarygodności (k. 261 – 265 akt sadowych) czyni zadość wspomnianym zasadom i wskazaniom.

Wnioski, do których doszedł tenże sąd mieszczą się w granicach swobodnej oceny dowodów, w żadnym wypadku nie można im zarzucić dowolności.

Brak jest w szczególności podstaw do kwestionowania dokonanej przez tenże sąd oceny dowodu z opinii biegłego lekarza medycyny sądowej i wyprowadzonego wniosku, że „... brak było bezpośredniego związku przyczynowego pomiędzy zgonem pokrzywdzonego a urazami jakich doznał w wyniku wypadku...”.

Wywód ten pozostaje w logicznym związku z końcowym wnioskiem opinii wydanej przez biegłego po śmierci pokrzywdzonego (k.166-169 akt sądowych „... że odniesione przez A. B. zmiany urazowe powstałe w wyniku wypadku drogowego z dnia 21.01.2012 roku nasiliły istniejące już w jego organizmie zmiany chorobowe których rozwój spowodował zgon...” oraz ustną opinią tegoż biegłego złożoną na rozprawie: „... bezpośrednią przyczyną śmierci pokrzywdzonego było zatrzymanie krążenia i oddychania wskutek licznych zmian wielomiejscowych w zakresie licznych narządów wewnętrznych, które istniały przed wypadkiem u pokrzywdzonego a w związku z odniesionymi obrażeniami ciała zmuszony był (on) do długotrwałego zajmowania pozycji leżącej, co w efekcie spowodowało nasilenie wcześniej istniejącej zmiany chorobowej i jego zgon (...) wypadek przyczynił się do pogłębienia już istniejących zmian chorobowych i spowodował taką ich niewydolność, która w efekcie doprowadziła do zgonu pokrzywdzonego...” (k.225 v. akt sądowych).

Ocena cytowanych wywodów biegłego w kontekście zeznań świadka S. C. (lekarza, który leczył pokrzywdzonego bezpośrednio przez zgonem) „...pacjent w mojej ocenie mógł umrzeć w każdej chwili z powodu ciężkiej niewydolności krążenia na którą chorował...” (k.245 v. akt sądowych) potwierdza słuszność cytowanych wyżej wywodów sądu I instancji zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Dodać należy, iż obecny na rozprawie pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych po zadaniu biegłemu pytań nie kwestionował jego opinii, nie składał w tej mierze wniosków dowodowych i w głosach stron oświadczył, iż „... popiera stanowisko oskarżyciela publicznego...”.

Brak jest w ocenie sądu odwoławczego podstaw do kwestionowania stanowiska sądu rejonowego, i stwierdzenia błędu w ustaleniach faktycznych zawartego w apelacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych sugerującego błędne ustalenia „... iż śmierć pokrzywdzonego nie pozostaje w ekwiwalentnym związku przyczynowym ze spowodowanym przez oskarżonego wypadkiem drogowym...”.

Za bezzasadne uznać należy również zawarte w tejże apelacji stanowisko kwestionujące ustalenie sądu I instancji „... iż doznane przez pokrzywdzonego obrażenia nie stanowiły co najmniej ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w sytuacji, gdy ich suma wskazuje na powstanie choroby realnie zagrażającej życiu pokrzywdzonego...”.

Stwierdzenie o powstaniu tego rodzaju choroby jawi się w kontekście materiału dowodowego sprawy jako całkowicie dowolne, powołane zaś na poparcie powyższej tezy orzeczenie sądu apelacyjnego dotyczy konkretnego zdarzenia, nie ma charakteru kategorycznego („... może powstać...”) i w żadnym wypadku nie jest wiążące dla innych sądów przy orzekaniu.

Przechodząc do kwestii wymiaru nawiązki (zarzut III apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowych, zarzut apelacji obrońcy oskarżonego) stwierdzić należy, iż sąd I instancji trafnie ustalił jej wymiar, adekwatnie do okoliczności sprawy, podkreślając zasadnie konieczność realizacji kompensacyjnej funkcji postępowania karnego – nawiązka ta w ocenie sądu odwoławczego nie może być uznana za rażąco niewspółmierną zarówno w sensie nadmiernej surowości i łagodności w rozumieniu przepisu art. 438 pkt 4) kpk.

Dodać należy, że zarzut w tej mierze zawarty w apelacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych opiera się na twierdzeniu nie znajdującym oparcia w aktach sprawy: „... oskarżyciel publiczny domagał się ustalenia kwoty nawiązki w wysokości 10.000 zł...” (k. 301 akt sądowych), podczas gdy z protokołu rozprawy wynika, iż ... głosów stron prokurator wniósł m.in. o”... zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 5000 zł...” (k.248v. akt sądowych).

Zasadne wątpliwości budzi jedynie kwestia kwoty zasądzonej od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych tytułem zastępstwa procesowego. Skarżący przedstawił stosowne obliczenia dopiero w apelacji, sąd I instancji zaś nie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sposobu swoich obliczeń w tej mierze, wobec czego sąd odwoławczy

uznał za zasadne uchylenie tej części rozstrzygnięcia i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Mając na względzie powyższe sąd okręgowy orzekł jak na wstępie.

Orzeczenie o kosztach oparte jest na przepisie art. 636§1 kpk i art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (odnośnie apelacji oskarżonego), art. 624§1 kpk i art. 17 ust.1 powołanej wyżej ustawy (odnośnie apelacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych) oraz art. 636§2 kpk w zw. z art. 633 kpk (odstąpienie z uwagi na zasady słuszności od zasądzenia od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym).

pd